

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: SOCJOLOGIA DEWIACJI I KONTROLI SPOŁECZNEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2021/2022	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: specjalnościowe	
Rok studiów: V		Semestr: 10	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji dotyczących założeń i rozwiązań proponowanych w różnych socjologicznych teoriach i koncepcjach dewiacji i kontroli społecznej oraz umiejętnością wykorzystania zdobytej wiedzy w krytycznej analizie zjawisk dewiacyjnych (uwarunkowań, obrazu, następstw) oraz ich społecznej kontroli (jej stylu, strategii, środków, efektów).			
Efekty uczenia się określone dla zajęć			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
W01	Student zna podstawowe teorie socjologiczne dotyczące dewiacji społecznej i mechanizmów kontroli społecznej oraz rozumie społeczne, kulturowe i psychologiczne uwarunkowania zachowań dewiacyjnych.	K_W03		
Umiejętności – potrafi				
U01	Student potrafi analizować i interpretować zjawiska dewiacyjne w kontekście teorii socjologicznych i psychologicznych. Umie ocenić skuteczność różnych form kontroli społecznej (formalnej i nieformalnej) i zastosować wiedzę o dewiacjach w pracy psychologa (np. w diagnozie społecznej, interwencji, profilaktyce).	K_U12		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	Student jest świadomy etycznych dylematów w pracy z osobami wykazującymi zachowania dewiacyjne. Potrafi współpracować w interdyscyplinarnych zespołach tworzących i wdrażających programy przeciwdziałania zjawiskom dewiacyjnym.	K_K04		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Pojęcia dewiacji społecznej i kontroli społecznej w socjologii i innych naukach społecznych.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy

TP-02	Ewolucja teoretycznych koncepcji natury ludzkiej, porządku społecznego, natężenia i rozprzestrzenienia dewiacji w społeczeństwie, społecznej genezy zjawisk dewiacyjnych, kontroli społecznej i jej roli w generowaniu i przeciwdziałaniu dewiacji.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy
TP-03	Propozycje reorientacji teoretycznych: stanowisko wobec norm, standardów, stereotypów i wszelkiego typu konwencji w studiach nad zjawiskami identyfikowanymi i traktowanymi jako patologia, dewiacja, problem społeczny.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy
TP-04	Współczesne ujęcia problematyki kontroli społecznej w socjologii: funkcje, instrumenty, techniki kontroli społecznej.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy
TP-05	Kontrola społeczna a stratyfikacja społeczna, instytucja społeczna, sytuacja społeczna, rola społeczna, tożsamość, ideologia, światopogląd.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy
TP-06	Strategie kontroli społecznej w perspektywie teoretycznej i empirycznej; modele współzależności dewiacji społecznej i kontroli społecznej. Założenia nowej perspektywy badawczej – wielopoziomowa teoria dewiacji, socjologia cenzury		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy

TP-07	Kontrola społeczna a zmiana społeczna. Badania empiryczne dewiacji społecznej i kontroli społecznej; refleksje o metodzie.		wykład problemowy	egzamin pisemny – test problemowy
		ćwiczenia		
TP-06	Metamorfozy form i sposobów organizacji władzy do karania w końcu XVIII w. Trzy technologie władzy karnej: prawo monarchiczne i kara jako zemsta suwerena, projekt prawników-reformatorów civitate poenali, projekt instytucji przymusu – reformatorium.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	kolokwium, projekt
TP-07	E. Durkheima socjologiczna analiza faktów społecznych. Fakty normalne i fakty patologiczne - weryfikacja kryteriów podziału. Definicja, społeczne znaczenie i funkcje zbrodni.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	kolokwium, projekt
TP-08	F. Znanieckiego pojęcie normalności cywilizacyjnej. Kategorie normalności, nienormalności częściowej i zboczenia. Charakterystyka zboczeńców podnormalnych i nadnormalnych. Role nonkonformistów w społeczeństwie		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	kolokwium, projekt

TP-09	Rola struktury kulturowo-społecznej w generowaniu zachowań dewiacyjnych. Pojęcie anomii. Wpływ anomii na przystosowanie jednostki w społeczeństwie. Typy przystosowania: konformizm i nonkonformizm (innowacja, rytualizm, wycofanie, bunt).		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	kolokwium, projekt
TP-10	Nowa perspektywa w analizie współczesnych zjawisk dewiacyjnych i ich społecznej kontroli - przykłady badań. Współczesne ujęcia problematyki dewiacji i kontroli społecznej w socjologii i w badaniach z zakresu nauk społecznych.		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	kolokwium, projekt

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa

Pieniążek, A., Stefaniuk M. (2021) Socjologia prawa: zarys wykładu, Warszawa : Wolters Kluwer.

Giddens A., współpraca Philip W. Sutton (2021) Socjologia, Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN.

red. Bronisław Urban B. (red.), (2001), Dewiacje wśród młodzieży: uwarunkowania i profilaktyka, Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Literatura uzupełniająca:

Brzezińska J. (2021), Przestępczość kobiet na tle wybranych socjologicznych koncepcji przestępczości

Goffman, Erving (2005) Piętno, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk., ss. 31-190;

Haney, C., Banks, C., Zimbardo, Ph. G. (2000, 2002) Więźniowie i strażnicy - badanie w symulowanym więzieniu, /w:/ E. Aronson, Człowiek - istota społeczna. Wybór tekstów, PWN, ss. 83-101;

Zelakeviciute V., Jewdokimow B. (2002) Psychuszki /w:/ Karta 34, ss. 58-123;

Czykwin, Elżbieta (2007) Stygmat społeczny, rozdz. 7. Stygmatyzacja jako ponaddyscyplinarna perspektywa badań.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBciążENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		70	
SUMA GODZIN:		100	
OBciążENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,2
	Praca własna studenta		2,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Przygotowanie do zajęć i zaliczenia: K_W01, K_U1, K_K01; metoda weryfikacji: aktywność podczas zajęć – udział w dyskusjach, kolokwium, opracowanie i prezentacja projektu			
Przygotowanie do egzaminu: K_W01, K_U1; metoda weryfikacji: zaliczenie pisemne – test problemowy			
Czytanie wskazanej literatury K_W01, K_U1, metoda weryfikacji: kolokwium			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>W zakresie wykładu:</u> następuje na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach oraz przeczytaniu literatury obowiązkowej podanej na pierwszych zajęciach.			
<u>W zakresie ćwiczeń:</u> oceny częściowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego przez studenta projektu oraz zaliczenie kolokwium, ocena aktywności w trakcie zajęć, efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.			
Ocena podsumowująca:			
<u>Wykład</u>			
Ocena wiedzy wykazanej na egzaminie - teście pisemnym o charakterze problemowym.			
Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).			
Punktacja/oceny:			
91%-100% - bdb.			
81%-90% - db. plus			
71%-80% - db.			
61%-70% - dst. plus			
51%-60% - dst.			
50% – ndst.			
<u>Ćwiczenia</u>			
na ocenę podsumowującą składają się oceny częściowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego i omówionego przez studenta projektu, zaliczenie kolokwium, ocena aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.			

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**